

Algemene Voorwaarden

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

In deze voorwaarden wordt verstaan onder:

- 1.1 **Polis**
het polisblad, de algemene voorwaarden, de van toepassing verklaarde bijzondere voorwaarden en de polisaanhangels;
- 1.2 **Maatschappij**
Royal Nederland Schadeverzekering N.V., statutair gevestigd te Rotterdam;
- 1.3 **Verzekeringnemer**
degene die de verzekeringsovereenkomst met de maatschappij is aangegaan;
- 1.4 **Derden**
iedereen met uitzondering van verzekeringnemer of verzekerden, die uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht belang hebben bij het behoud van een zaak dan wel het dragen van het risico voor het behoud daarvan;
- 1.5 **Het werk**
de opdracht die door de verzekeringnemer is aanvaard en die door of onder verantwoordelijkheid van de verzekeringnemer wordt uitgevoerd binnen de in zijn in de polis omschreven hoedanigheid;
- 1.6 **Werklocatie**
het perceel waarop door of onder verantwoordelijkheid van de verzekeringnemer het werk wordt uitgevoerd met uitzondering van die van de verzekeringnemer;
- 1.7 **Uitvoering van het werk**
ook het maken van het ontwerp en het kiezen van het materiaal op de werklocatie;
- 1.8 **Geldigheidsduur**
de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot het einde van de verzekering;
- 1.9 **Emissie**
het vrijkomen van gassen, vloeistoffen en/of fijn verdeelde vaste stoffen;
- 1.10 **Verontreiniging**
de aanwezigheid van een stof in een zodanige concentratie dat toepasselijke overheidsnormen (streefwaarde of een overeenkomstige waarde) die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden;
- 1.11 **Sanering**
het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).
Onder ongedaan maken wordt verstaan onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond-) water en/of isolatie van een verontreiniging;
- 1.12 **Zaakschade**
schade door beschadiging, waaronder mede te begrijpen vervuiling, vernietiging of vermissing van zaken;
- 1.13 **Bereddingskosten**
kosten verbonden aan maatregelen, die tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of vanwege een verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van schade af te wenden, waarvoor - indien gevallen - een aanspraak tot vergoeding van schade zou ontstaan en deze verzekering dekking biedt, of om die schade te beperken;

- 1.14 **Kosten van preventieve opruiming**
kosten die bij of na een schade door of vanwege verzekerde zijn gemaakt in verband met het opruimen van stoffen en voorwerpen, die een dreigend gevaar voor verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang) zouden hebben opgeleverd als van opruiming zou zijn afgezien;
- 1.15 **Expertisekosten**
de kosten van een deskundige die door of met instemming van de maatschappij is benoemd;
- 1.16 **Herbouw**
kosten van herstel en/of herbouw, echter tot een maximum van het verschil tussen de verkoopwaarde van de opstal(len) voor en na de in het kader van de uitvoering van de sanering noodzakelijke afbraak;
- 1.17 **Verzekeringsjaar**
een periode van 12 maanden vanaf de premie-vervaldag en elke aansluitende periode van dezelfde duur. Indien de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premie-vervaldag of vanaf de premievervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan 12 maanden, wordt een dergelijke periode ook als een verzekeringsjaar beschouwd.
Bij een geldigheidsduur korter dan 12 maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur.

Artikel 2

Verzekerden

De verzekerden zijn:

- 2.1 de eigenaar van de werklocatie of ieder ander die uit hoofde van enig ander zakelijk recht belang heeft bij het behoud daarvan en van de daaraan verbonden zaken dan wel voor het behoud daarvan risico draagt;
- 2.2 de eigenaar of ieder ander, anders dan de verzekeringnemer, die uit hoofde van enig ander zakelijk recht belang heeft bij het behoud van zaken aanwezig op de werklocatie, dan wel het dragen van het risico voor het behoud daarvan.

Artikel 3

Omvang van de verzekering

- 3.1 Verzekerd zijn de kosten van sanering van de verzekerde werklocatie(s) overeenkomstig de bij de in de polis van toepassing verklaarde voorwaarden.
- 3.2 Indien sprake mocht zijn van tegenstrijdigheden in de tekst van de in de polis van toepassing verklaarde voorwaarden geldt de volgende voorrangregel:
- de bijzondere voorwaarden gaan voor de algemene voorwaarden.

Artikel 4

Dekkingsomschrijving en verzekerd bedrag

- 4.1 **Sanering van en zaakschade op de werklocatie**
Verzekerd zijn:
- 4.1.1 kosten van sanering van de werklocatie;
 - 4.1.2 kosten en/of schade van de verzekerde die het gevolg zijn van de sanering;
 - 4.1.3 zaakschade op de werklocatie, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
 - 4.1.4 De dekking als omschreven in 4.1.1 tot en met 4.1.3 geldt mits:
 - 4.1.4.1 de sanering betrekking heeft op een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van het werk op de werklocatie;
 - 4.1.4.2 zaakschade op de werklocatie voortvloeit uit een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang), die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van het werk op de werklocatie;
 - 4.1.4.3 het werk op de werklocatie is uitgevoerd tijdens de geldigheidsduur van de verzekering;
 - 4.1.4.4 binnen 5 jaar na de oplevering van het werk de verontreiniging zich manifesteert en aanspraak tot vergoeding van schade is gemaakt.
 - 4.1.5 **Verzekerd bedrag**
 - 4.1.5.1 **Begrenzing naar bedrag**

Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien, wordt niet meer vergoed dan het voor deze dekking in de polis vermelde verzekerd bedrag.
Per verzekeringsjaar wordt maximaal tweemaal het verzekerd bedrag per emissie vergoed.
 - 4.1.5.2 **Meeverzekerde kosten**

De maatschappij vergoedt tot ten hoogste het verzekerd bedrag:

 - 4.1.5.2.1 expertisekosten;
 - 4.1.5.2.2 bereddingskosten;
 - 4.1.5.2.3 kosten van preventieve opruiming;
 - 4.1.5.2.4 kosten in verband met het opruimen en afvoeren van asbest en daarmee verontreinigde materialen.

Voor de in 4.1.5.2.3 en 4.1.5.2.4 genoemde kosten bestaat geen dekking indien en voorzover deze kosten eveneens op (een) andere verzekering(en) gedekt is of daarop zou zijn gedekt, indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan.
 - 4.1.5.3 **Boven het verzekerd bedrag**

De maatschappij vergoedt - ingeval van een gedekte schade - zo nodig ook boven het verzekerd bedrag de wettelijke rente over het door de verzekering gedekte gedeelte van de hoofdsom. De wettelijke rente is opeisbaar vanaf 4 weken nadat de maatschappij alle noodzakelijke gegevens heeft ontvangen op basis waarvan de verschuldigheid van de vergoeding kan worden vastgesteld.
 - 4.1.5.4 **Overloop**

Indien het verzekerd bedrag voor de werklocatie niet toereikend is en het voor derden beschikbare verzekerd bedrag nog niet (geheel) is aangewend, dan komt (het restant van) dat verzekerd bedrag ten goede aan het verzekerd bedrag voor de werklocatie.
Als geconstateerd wordt dat een derde aanspraak tot vergoeding van schade zou kunnen maken, dan treedt deze overloop alleen in werking indien de verzekeringnemer een schriftelijke verklaring als bedoeld in 4.2.1 heeft afgelegd.
 - 4.1.5.5 **Verzekeringsgebied**

De werklocatie dient in Nederland te zijn gelegen.

4.2 Schade van derden

- 4.2.1 **Derdenbeding**

Deze verzekering geschiedt mede ten behoeve van derden. Voor derden ontstaan aanspraken tot vergoeding van schade eerst door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door de verzekeringnemer tegenover de maatschappij afgelegd.

- 4.2.2 **Sanering van een locatie en andere zaakschade**

Terzake van door derden geleden schade zijn verzekerd:

 - 4.2.2.1 de kosten van sanering van een locatie van een derde;
 - 4.2.2.2 de kosten en/of schade van die derde die het gevolg zijn van sanering;
 - 4.2.2.3 andere zaakschade van een derde, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade, voor gevallen buiten de werklocatie.
 - 4.2.2.4 De dekking als omschreven in 4.2.2.1 tot en met 4.2.2.3 geldt mits:
 - 4.2.2.4.1 de sanering betrekking heeft op een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van het werk op de werklocatie;
 - 4.2.2.4.2 andere zaakschade van een derde voortvloeit uit een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang), die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van het werk op de werklocatie;
 - 4.2.2.4.3 het werk op de werklocatie is uitgevoerd tijdens de geldigheidsduur van de verzekering;
 - 4.2.2.4.4 binnen 5 jaar na de oplevering van het werk aanspraak tot vergoeding van schade is gemaakt.
- 4.2.3 **Verzekerd bedrag**
 - 4.2.3.1 **Begrenzing naar bedrag**

Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien, wordt niet meer vergoed dan het voor deze dekking in de polis vermelde verzekerd bedrag.
Per verzekeringsjaar wordt maximaal tweemaal het verzekerd bedrag per emissie vergoed.
 - 4.2.3.2 **Meeverzekerde kosten**

De maatschappij vergoedt tot ten hoogste het verzekerd bedrag:

 - 4.2.3.2.1 expertisekosten;
 - 4.2.3.2.2 bereddingskosten;
 - 4.2.3.2.3 kosten van preventieve opruiming;
 - 4.2.3.2.4 kosten in verband met het opruimen en afvoeren van asbest en daarmee verontreinigde materialen.

Voor de in 4.2.3.2.3 en 4.2.3.2.4 genoemde kosten bestaat geen dekking indien en voorzover deze kosten eveneens op (een) andere verzekering(en) gedekt is of daarop zou zijn gedekt, indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan.
 - 4.2.3.3 **Boven het verzekerd bedrag**

De maatschappij vergoedt - ingeval van een gedekte schade - zo nodig ook boven het verzekerd bedrag de wettelijke rente over het door de verzekering gedekte gedeelte van de hoofdsom. De wettelijke rente is opeisbaar vanaf 4 weken nadat de maatschappij alle noodzakelijke gegevens heeft ontvangen op basis waarvan de verschuldigheid van de vergoeding kan worden vastgesteld.
 - 4.2.3.4 **Overloop**

Indien het voor derden beschikbare verzekerd bedrag niet toereikend is en het voor de werklocatie verzekerd bedrag nog niet (geheel) is aangewend, dan komt (het restant van) dat verzekerd bedrag ten goede aan het verzekerd bedrag voor derden.

- 4.2.3.5 **Evenredige verdeling**
Mocht de totale gedekte schade na overloop nog het verzekerd bedrag overtreffen en heeft meer dan eenderde een onder deze verzekering gedekte schade geleden, dan worden de aanspraken van derden tot vergoeding van schade naar evenredigheid teruggebracht tot het beloop van het verzekerd bedrag.
Niettemin blijft de maatschappij die, te goeder trouw aan een derde een groter bedrag dan het aan deze toekomstige deel heeft uitgekeerd, onbekend met het bestaan van andere door derden geleden schade, jegens die anderen slechts gehouden tot het beloop van het overblijvende gedeelte van het verzekerd bedrag.
- 4.3 **Verweersbijstand**
- 4.3.1 **Dekkingsomschrijving**
Verzekerd is het verlenen van verweersbijstand, en het vergoeden van kosten van verweersbijstand.
- 4.3.2 **Verlenen van verweersbijstand**
Verweersbijstand wordt verleend:
- 4.3.2.1 bij het voeren van verweer tegen vorderingen van verzekerden terzake van aansprakelijkheid van de verzekeringnemer voor door de betreffende verzekerde geleden schade op de werklocatie. Deze schade dient te zijn veroorzaakt door een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van het werk op de werklocatie;
- 4.3.2.2 bij het voeren van verweer tegen vorderingen van derden terzake van aansprakelijkheid van de verzekeringnemer voor door deze derden geleden schade buiten de werklocatie. Deze schade dient te zijn veroorzaakt door een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van het werk op de werklocatie;
- 4.3.2.3 terzake van geschillen met de overheid over de sanering van de werklocatie. Deze sanering moet betrekking hebben op een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van het werk op de werklocatie.
- 4.3.2.4 De dekking als omschreven in 4.3.2.1 tot en met 4.3.2.3 geldt mits:
- 4.3.2.4.1 een emissie, veroorzaakt door de uitvoering van het werk zich op de verzekerde werklocatie heeft verwezenlijkt tijdens de geldigheidsduur van de verzekering, en
- 4.3.2.4.2 binnen 5 jaar na oplevering van het werk de verontreiniging zich manifesteert en een beroep op verweersbijstand is gedaan, en
- 4.3.2.4.3 op de vordering van de derde als omschreven in 4.3.2.4.4 Nederlands recht van toepassing is, en
- 4.3.2.4.4 de vordering ingesteld wordt door een derde, aan wie in verband met het bepaalde in 4.2.3.1 niet de volledige schade is vergoed, of de vordering wordt ingesteld door een derde die ondanks een schriftelijke verklaring afgelegd door de verzekeringnemer als bedoeld in 4.2.1 geen aanspraak op vergoeding wenst te maken en zijn vordering jegens de verzekeringnemer op aansprakelijkheid baseert, en
- 4.3.2.4.5 de gevorderde schade meer bedraagt dan een in de polis vermeld eigen risico.
- 4.3.3 **Duur van verweersbijstand**
De maatschappij zal verweersbijstand blijven verlenen voorzover naar de mening van de maatschappij een redelijke kans bestaat het beoogde resultaat te bereiken. Indien succes in redelijkheid niet te verwachten is, zal de maatschappij dit gemotiveerd meedelen aan de verzekeringnemer.

- 4.3.4 **Verzekerd bedrag**
- 4.3.4.1 **Begrenzing naar bedrag**
Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien, wordt niet meer vergoed dan het voor deze dekking in de polis vermelde verzekerd bedrag.
Per verzekeringsjaar wordt maximaal tweemaal het verzekerd bedrag per emissie vergoed.
- 4.3.4.2 **Kosten van verweersbijstand**
De maatschappij vergoedt tot ten hoogste het verzekerd bedrag:
- 4.3.4.2.1 de honoraria en de verschotten van de door de maatschappij ingeschakelde advocaat, procureur, deurwaarder, andere deskundigen en expert;
- 4.3.4.2.2 de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend advies.
Hieronder zijn niet begrepen dwangsommen, afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;
- 4.3.4.2.3 de kosten van getuigen in een gerechtelijke en administratieve procedure;
- 4.3.4.2.4 de kosten van de tegenpartij, voorzover zij krachtens een rechterlijke uitspraak, arbitraal vonnis of bindend advies ten laste van de verzekerde komen.
- 4.3.4.3 **Betaling aan belanghebbenden**
De maatschappij heeft het recht de kosten van verweersbijstand rechtstreeks aan belanghebbende te betalen.
- 4.3.4.4 **Door de tegenpartij te vergoeden kosten**
Indien bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voorzover zij voor rekening van de maatschappij zijn, ten gunste van de maatschappij.
- 4.3.4.5 **Verhaal van kosten**
Indien de verzekeringnemer op grond van een wettelijke of contractuele bepaling de kosten van verweersbijstand geheel of gedeeltelijk vergoed kan krijgen, komen die kosten niet in aanmerking voor vergoeding. De maatschappij zal de voorgesloten kosten terugvragen of verhalen.
De verzekeringnemer dient hieraan zijn volle medewerking te verlenen.

Artikel 5

Uitsluitingen en bijzonder insluitingen

- 5.1 **Atoomkernreacties**
- 5.1.1 Niet verzekerd is schade veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit atoomkernreacties, waaronder wordt verstaan iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplitsing, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit.
- 5.1.2 *Verzekerd blijft evenwel:*
- 5.1.2.1 schade veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en die gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige, of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, met dien verstande dat de door de bevoegde overheid afgegeven vergunning (voorzover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen.
- 5.1.2.2 Voorzover krachtens de wet of enig verdrag een derde voor de schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting onverkort van kracht.
- 5.1.2.3 Onder 'wet' wordt verstaan de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen, zijnde de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van kernenergie.
- 5.1.2.4 Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de bedoelde wet.

- 5.2 **Molest**
Niet verzekerd is schade veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit een gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer of muiterij, zoals deze begrippen moeten worden opgevat volgens de tekst, die door het Verbond van Verzekeraard op 2 november 1981 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank in 's-Gravenhage is gedeponneerd onder nr. 136/1981.
- 5.3 **Aardbeving en/of vulkanische uitbarsting**
Niet verzekerd is schade veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit aardbeving en/of vulkanische uitbarsting.
- 5.4 **Overstroming**
Niet verzekerd is schade veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit overstroming, waaronder wordt verstaan het bezwijken van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen.
- 5.5 **Merkelijke schuld**
Niet verzekerd is schade die het gevolg is van merkelijke schuld of merkelijke nalatigheid van een verzekerde. Indien verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.
- 5.6 **Bestaande verontreiniging**
Niet verzekerd zijn de kosten veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit een verontreiniging die reeds aanwezig is op het moment van aanvang van de werkzaamheden.
- 5.7 **Genetische schade**
Niet verzekerd is schade ten gevolge van genetische modificatie.
- 5.8 **Overtreding overheidsvoorschriften**
Niet verzekerd is schade ten gevolge van een handelen of nalaten dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift terzake van het milieu, indien zulks is geschied in opdracht van of met goedvinden van de verzekerden. Indien de betreffende verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van verzekerde, die door een lid van de directie is belast met bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.
- 5.9 **Schade door vaartuigen, vliegtuigen of motorrijtuigen**
Niet verzekerd is schade veroorzaakt door of met een vaartuig, vliegtuig of motorrijtuig, dan wel door werkzaamheden met of vanaf een vaartuig, vliegtuig of motorrijtuig, dan wel veroorzaakt door een zaak die zich daarin/op bevindt, daaruit/van valt, of daaruit of daarvan is gevallen of losgeraakt.

Artikel 6

Verplichtingen bij schade en verval van rechten

- 6.1 **Verplichtingen bij schade**
Zodra de verzekeringnemer of een verzekerde kennis draagt van een emissie die zich op de werklocatie heeft verwezenlijkt, naar mate ieder van hen daartoe in de gelegenheid is, die voor de maatschappij tot een verplichting tot schadevergoeding kan leiden, is hij verplicht:
- 6.1.1 de maatschappij dit zo spoedig mogelijk schriftelijk te melden of onmiddellijk na een eventuele mondelinge kennisgeving schriftelijk te bevestigen;
- 6.1.2 de maatschappij zo spoedig mogelijk alle van belang zijnde gegevens en bescheiden te verstrekken;

- 6.1.3 de aanwijzingen van of namens de maatschappij stipt op te volgen;
- 6.1.4 zijn volle medewerking te verlenen en inlichtingen te verschaffen, die voor de beoordeling van de door de verontreiniging ontstane situatie van belang kunnen zijn.
- 6.2 **Verval van rechten**
- 6.2.1 Indien de verzekeringnemer of een verzekerde één of meer van de genoemde verplichtingen niet nakomt en daardoor de belangen van de maatschappij schaadt vervalt elk recht uit hoofde van deze verzekering.
In ieder geval vervalt elk recht uit hoofde van deze verzekering indien de verzekeringnemer of een verzekerde bij schade opzettelijk onjuiste of misleidende gegevens verstrekt of laat verstrekken, ongeacht of daardoor de belangen van de maatschappij zijn geschaad of niet.
- 6.2.2 Indien de verzekeringnemer of een verzekerde niet binnen 1 jaar na de datum waarop de maatschappij schriftelijk heeft meegedeeld geen verplichtingen uit hoofde van een aanspraak tot vergoeding van schade (meer) te hebben daartegen een rechtsvordering heeft ingesteld, vervalt het recht op uitkering terzake van die aanspraak.
- 6.3 **Derden**
Ten aanzien van de dekking in artikel 4.2 geldt het genoemde in 6.1.2 tot en met 6.1.4 en 6.2 eveneens voor een derde die aanspraak op de dekking maakt.

Artikel 7

Sanering

- 7.1 **Regeling van sanering**
De verzekerde als bedoeld in artikel 2.1 belast zich met de voorbereiding en regeling van de sanering en houdt zich daarbij aan de aanwijzingen van de maatschappij.
Alvorens tot sanering wordt overgegaan, dient het saneringsplan hiertoe door de maatschappij goedgekeurd te zijn.
- 7.2 **Opdracht tot sanering**
De opdracht tot sanering dient door de verzekerde binnen een door de maatschappij schriftelijk aangegeven termijn te worden gegeven.
Indien de verzekerde nalaat deze opdracht binnen de gestelde termijn te geven, verliest de verzekerde het recht op vergoeding van saneringskosten en de meeverzekerde kosten.
- 7.3 **Bestaande verontreiniging**
Indien een reeds bestaande verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang) toeneemt als rechtstreeks gevolg van de uitvoering van het werk op de werklocatie, worden de kosten van sanering en de kosten als bedoeld in artikel 4.1.5.2 en artikel 4.2.3.2 vergoed indien en voorzover deze redelijkerwijs ook zouden zijn gemaakt indien de uitvoering van het werk uitsluitend de toegevoegde verontreiniging tot gevolg zou hebben gehad.
- 7.4 **Opzegging door de maatschappij**
De maatschappij heeft het recht de verzekering schriftelijk met onmiddellijke ingang op te zeggen, indien de verzekerde de in 7.2 bedoelde opdracht tot sanering heeft nagelaten binnen de door de maatschappij gestelde termijn. In dat geval betaalt de maatschappij de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is aan de verzekeringnemer terug.
- 7.5 **Derden**
Ten aanzien van de sanering geldt het genoemde in 7.1 tot en met 7.3 eveneens voor een derde die aanspraak op de dekking maakt.

Artikel 8

Premiebetaling en terugbetaling van premie

- 8.1 **Premiebetaling in het algemeen**
De verzekeringnemer dient de premie, de kosten en de assurantiebelasting vooruit te betalen, doch uiterlijk op de 30e dag nadat zij verschuldigd worden.
- 8.2 **Naverrekening**
Indien de premie wordt gebaseerd op veranderlijke gegevens worden deze gegevens bij het aangaan van de verzekering geschat. De aldus vastgestelde premie geldt als een voorschotpremie ten aanzien van het desbetreffende verzekeringsjaar. De verzekeringnemer dient in dat geval binnen 5 maanden na afloop van elk verzekeringsjaar de maatschappij die gegevens te verstrekken, die deze nodig heeft om de over dat jaar verschuldigde definitieve premie vast te stellen. Indien hij deze verplichting niet nakomt, heeft de maatschappij het recht als definitieve premie vast te stellen het bedrag van de voorschotpremie vermeerderd met 50% of zoveel meer als de maatschappij op grond van haar gegevens toekomt.
De over een verzekeringsjaar verschuldigde definitieve premie geldt als de voorschotpremie ten aanzien van het volgende verzekeringsjaar. Indien de definitieve premie hoger is dan de voorschotpremie, dient de verzekeringnemer het verschil bij te betalen. Is de definitieve premie lager dan de voorschotpremie, dan zal de maatschappij het verschil terugbetalen.
- 8.3 **Niet (tijdige) betaling**
Indien de verzekeringnemer het verschuldigde bedrag niet betaalt binnen de in 8.1 genoemde termijn van 30 dagen of weigert te betalen, biedt de verzekering daarna geen dekking meer. Een ingebrekestelling door de maatschappij is daarvoor niet vereist. Een gedeeltelijke betaling wordt beschouwd als niet betaling.
De verzekeringnemer dient het verschuldigde bedrag alsnog te betalen.
De dekking gaat weer in de dag volgend op de dag waarop het verschuldigde bedrag door de maatschappij is ontvangen en is aanvaard. Van de dekking blijven echter uitgesloten aanspraken tot vergoeding van schade die betrekking hebben op een verontreiniging die zich heeft gemanifesteerd in de periode dat de verzekering geen dekking bood.
- 8.4 **Terugbetaling van premie**
Bij beëindiging van de verzekering anders dan wegens kwade trouw van verzekeringnemer betaalt de maatschappij de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is aan de verzekeringnemer terug.

Artikel 9

Wijziging van premie en/of voorwaarden

Indien de maatschappij haar premie en/of voorwaarden voor soortgelijke (groepen van) verzekeringen herzielt, mag zij voorstellen dat ook deze verzekering aan de gewijzigde premie en/of voorwaarden wordt aangepast met ingang van de eerste premievervaldag na invoering daarvan. De maatschappij dient dit voorstel vóór die premievervaldag aan de verzekeringnemer te doen. De verzekeringnemer mag de aanpassing weigeren binnen 30 dagen na die premievervaldag, indien deze aanpassing leidt tot:

- een verhoging van de premie of
- een beperking van de dekking, behalve indien de wijziging voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen.

Doet hij dit, dan eindigt de verzekering op die premievervaldag of, bij weigering daarna, op het tijdstip van weigering.
Heeft hij dit niet gedaan dan wordt hij geacht met de aanpassing in te stemmen.

Artikel 10

Risicoverzwaren

- 10.1 **Wijziging van het risico**
Zodra de aan de op de polis genoemde verzekerde hoedanigheid verbonden activiteiten een zodanige wijziging ondergaan dat het verzekerde risico daardoor wordt verzwaaard, is de verzekeringnemer verplicht hiervan terstond schriftelijk aan de maatschappij kennis te geven.
- 10.2 **Voorstel van de maatschappij**
Indien terstond is kennisgegeven, heeft de maatschappij het recht voor te stellen de verzekering op gewijzigde premie en/of voorwaarden voort te zetten dan wel, indien naar haar oordeel de voortzetting van de verzekering niet mogelijk is, deze schriftelijk op te zeggen met inachtneming van een termijn van tenminste 30 dagen. In dat geval betaalt de maatschappij de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is aan de verzekeringnemer terug.
- 10.3 **Aanvaarding/afwijzing voorstel**
Doet de maatschappij een voorstel tot voortzetting van de verzekering, dan beschikt de verzekeringnemer over een termijn van 30 dagen om het al dan niet te aanvaarden.
Indien de verzekeringnemer het voorstel binnen deze termijn aanvaardt, wordt terzake van aanspraken tot vergoeding van schade die door de maatschappij na de ontvangst van de kennisgeving als omschreven in 10.1 en gedurende de geldigheidsduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op de aldus overeengekomen voorwaarden.
Indien de verzekeringnemer het voorstel afwijst of daarop binnen deze termijn niet antwoordt, wordt terzake van aanspraken tot vergoeding van schade, die door de maatschappij daarna gedurende de geldigheidsduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op de reeds geldende voorwaarden indien en voorzover de verzekeringnemer aantoont dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met de in 10.1 bedoelde wijziging van activiteiten. Heeft de maatschappij zich het recht voorbehouden de verzekering alsnog op te zeggen indien de verzekeringnemer haar voorstel afwijst of daarop binnen de gestelde termijn niet antwoordt, dan eindigt deze dekking 30 dagen nadat de maatschappij het schriftelijk bericht van opzegging heeft verzonden.
- 10.4 **Achterwege blijven kennisgeving van risicowijziging**
Blijft een kennisgeving als bedoeld in 10.1 achterwege, dan vervalt elke aanspraak tot vergoeding van schade tenzij de verzekeringnemer aantoont dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met deze wijziging. Zodra de maatschappij alsnog met de wijziging van activiteiten bekend wordt, heeft zij het recht de verzekering met onmiddellijke ingang op te zeggen. In dat geval betaalt de maatschappij de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is aan de verzekeringnemer terug.

Artikel 11

Inspectie

- 11.1 **Inspectierecht**
De maatschappij heeft het recht om het bedrijf van de in artikel 2.1 genoemde verzekerde te allen tijde te inspecteren of te doen inspecteren. De verzekerde is verplicht daarbij alle medewerking te verlenen, die in het kader van een beoordeling van het verzekerde risico redelijkerwijs is geboden.
- 11.2 **Verplichte maatregelen**
De maatschappij kan de verzekerde naar aanleiding van de inspectie verplichten binnen een bepaalde termijn maatregelen te treffen, die zij met het oog op de dekking van het verzekerde risico geboden acht.
- 11.3 **Opzegging door de maatschappij**
De maatschappij heeft het recht de verzekering schriftelijk met onmiddellijke ingang op te zeggen, indien de verzekerde de in 11.1 omschreven medewerking niet verleent binnen 14 dagen nadat hij daartoe schriftelijk is aangemaand, of indien de verzekerde de in 11.2 bedoelde maatregelen niet heeft getroffen binnen de door de maatschappij gestelde termijn. In dat geval betaalt de maatschappij de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is aan de verzekeringnemer terug.

Artikel 12

Begin en einde van de verzekering

- 12.1 **Begin van de verzekering**
De verzekering vangt aan op de in de polis genoemde ingangsdatum.
- 12.2 **Einde van de verzekering**
De verzekering eindigt op de in de polis genoemde einddatum en wordt verlengd overeenkomstig de in de polis vermelde termijn.
- 12.3 **Opzegging door de verzekeringnemer aan de maatschappij**
De verzekeringnemer kan de verzekering opzeggen:
- 12.3.1 **einde verzekeringstermijn**
met ingang van de in de polis vermelde einddatum.
De opzegging dient tenminste 2 maanden voor de einddatum schriftelijk aan de maatschappij plaats te vinden;
- 12.3.2 **weigeren aanpassing premie en/of voorwaarden**
indien de verzekeringnemer aanpassing van de verzekering aan de gewijzigde premie en/of voorwaarden overeenkomstig artikel 9 of 10 weigert;
- 12.3.3 **opheffing bedrijf of beroep**
bij opheffing van het bedrijf, beëindiging van het beroep of de activiteiten waarop de verzekering betrekking heeft, dan wel zodra het verzekerd belang door verkoop of op andere wijze is overgegaan.
- 12.4 **Opzegging door de maatschappij aan de verzekeringnemer**
De maatschappij kan de verzekering opzeggen:
- 12.4.1 **einde verzekeringstermijn**
met ingang van de in de polis vermelde einddatum. De opzegging dient tenminste 2 maanden voor de einddatum schriftelijk aan de verzekeringnemer plaats te vinden;
- 12.4.2 **na schade**
binnen 3 weken na melding van een schade bij de maatschappij of nadat de maatschappij terzake van een schade een uitkering heeft gedaan of geweigerd heeft dit te doen. Hierbij wordt een opzegtermijn van tenminste 30 dagen in acht genomen;

- 12.4.3 **onjuiste voorstelling**
indien de verzekeringnemer naar aanleiding van een schade met opzet een onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven.
Hierbij wordt een opzegtermijn van tenminste 14 dagen in acht genomen;
- 12.4.4 **nalaten sanering en/of inspectie**
indien de in artikel 2.1 genoemde verzekerde de opdracht tot sanering niet binnen de gestelde termijn heeft gegeven en/of geen medewerking aan de inspectie heeft verleend of de bedoelde maatregelen niet overeenkomstig artikel 7 of 11 heeft getroffen;
- 12.4.5 **risicoverzwarend**
indien de wijziging van het risico naar oordeel van de maatschappij zodanig is dat naar haar oordeel voortzetting van de verzekering overeenkomstig artikel 10 niet mogelijk is.
Hierbij wordt een opzegtermijn van tenminste 30 dagen in acht genomen;
- 12.4.6 **afwijzing voorstel wijziging**
indien de verzekeringnemer het voorstel tot wijziging van de verzekering overeenkomstig artikel 10 afwijst;
- 12.4.7 **geen kennisgeving van risicoverzwarend**
met onmiddellijke ingang van het alsnog bekend worden van de wijziging van de activiteiten overeenkomstig artikel 10;
- 12.4.8 **geen premiebetaling**
indien de verzekeringnemer 60 dagen na de premieervaldag het verschuldigde bedrag nog niet heeft betaald.
De verzekering eindigt op de door de maatschappij genoemde datum onverminderd de verplichting van de verzekeringnemer tot betaling van het verschuldigde bedrag over de termijn vanaf de premieervaldag tot de genoemde beëindigingsdatum.

Artikel 13

Dekking na het einde van de verzekering

Indien de verzekering eindigt overeenkomstig artikel 12.3 tot en met 12.4.1 blijft de dekking uitsluitend van kracht voor verontreiniging en zaakschade die zich manifesteren en schriftelijk aan de maatschappij zijn gemeld binnen een periode van 12 maanden na dat einde.

Artikel 14

Adres

Kennisgevingen door de maatschappij worden geacht rechtsgeldig te zijn geschied aan de verzekeringnemer indien deze zijn gedaan aan diens laatst bij de maatschappij bekende adres of aan het adres van de tussenpersoon, door wiens bemiddeling deze verzekering loopt. De verzekeringnemer is verplicht de maatschappij zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte te brengen van zijn adreswijziging.

Artikel 15

Geschillen

Geschillen over deze verzekeringsovereenkomst zijn onderworpen aan het Nederlands recht, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen. De rechter in Rotterdam of Amsterdam is bevoegd over eventuele geschillen uitspraak te doen.

Artikel 16

Onafhankelijke klachtenbehandeling

Klachten over deze verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan:

- de Ombudsman Schadeverzekering;
 - de Raad van Toezicht op het Schadeverzekeringsbedrijf;
- Postbus 93560, 2509 AN 's-Gravenhage.

Artikel 17

Privacy-bescherming

De bij de aanvraag van een verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader over te leggen persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in de door de maatschappij gevoerde persoonsregistratie. Op deze registratie is een privacy-reglement van toepassing.